

Onderzoek naar denkvaardigheden bij kinderen

Informatiebrief voor ouders/verzorgers

Beste ouder(s)/verzorger(s),

Met deze brief willen we u informeren over een onderzoeksproject waarvoor wij uw kind uitnodigen. Hieronder leest u waarom dit onderzoek wordt uitgevoerd, wat deelname inhoudt en wat dit betekent voor u en uw kind.

Wat houdt deelname aan het onderzoek in?

In dit project onderzoeken we denkvaardigheden bij kinderen, zoals geheugen, aandacht, taalvaardigheden, redeneren en ruimtelijk inzicht. Deze vaardigheden zijn belangrijk voor het leren op school en voor dagelijkse activiteiten.

Uw kind wordt uitgenodigd om deel te nemen aan de afname van de RAKIT-3. De RAKIT-3 is een nieuw instrument dat ontwikkeld wordt om denkvaardigheden van kinderen in kaart te brengen. De opdrachten worden op een speelse en kindvriendelijke manier aangeboden via een tablet. Kinderen krijgen bijvoorbeeld opdrachten zoals het onthouden van woorden of afbeeldingen, het oplossen van puzzels of het ontdekken welke plaatjes bij elkaar horen. Veel kinderen vinden deze opdrachten leuk en afwisselend.

De meeste kinderen nemen deel aan één onderzoeksmoment. Een deel van de kinderen wordt daarnaast gevraagd deel te nemen aan een tweede onderzoeksmoment. Dit is nodig om te onderzoeken hoe stabiel de resultaten van de RAKIT-3 zijn wanneer de test opnieuw wordt afgenomen en hoe deze resultaten samenhangen met die van andere tests die ongeveer hetzelfde meten. De uitnodiging voor een tweede onderzoeksmoment geldt slechts voor een deel van de deelnemende kinderen en zegt niets over de prestaties of ontwikkeling van uw kind.

Wanneer uw kind wordt uitgenodigd voor een tweede onderzoeksmoment, zijn er twee mogelijkheden:

- Uw kind maakt de RAKIT-3 opnieuw. Deze afname vindt 4 tot 6 weken na de eerste afname plaats en duurt ongeveer 1½ tot 2½ uur.
- Uw kind maakt een andere test. Deze afname vindt binnen 2 weken na de eerste afname plaats en duurt ongeveer 1 uur.

Waarom doen we dit onderzoek?

In Nederland wordt al vele jaren gebruikgemaakt van de RAKIT om denkvaardigheden van kinderen in kaart te brengen. Voor de nieuwe versie, de RAKIT-3, zijn verschillende onderdelen vernieuwd. Zo vindt de afname digitaal plaats en zijn opdrachten aangepast aan de leefwereld van kinderen van nu.

Om de RAKIT-3 goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk om gegevens te verzamelen van een grote en gevarieerde groep kinderen in Nederland. Met deze gegevens kunnen we bepalen wat gebruikelijke prestaties zijn voor kinderen van verschillende leeftijden. Zo kunnen we de resultaten van een individueel kind in de toekomst beter vergelijken met die van andere

kinderen van dezelfde leeftijd. Daarnaast onderzoeken we hoe prestaties op de RAKIT-3 samenhangen met prestaties op andere instrumenten die verschillende denkvaardigheden meten en hoe stabiel de resultaten zijn wanneer een test opnieuw wordt afgenomen.

Daarom zoeken wij kinderen van verschillende leeftijden, regio's, onderwijsniveaus en achtergronden, zodat de onderzoeksgroep een goede afspiegeling vormt van kinderen in Nederland. Door deelname helpt uw kind mee aan de ontwikkeling van een actueel, betrouwbaar en wetenschappelijk onderbouwd instrument dat in de toekomst gebruikt kan worden in onderwijs, zorg en onderzoek.

Wie kan deelnemen?

Kinderen van ongeveer 4 t/m 12 jaar die in Nederland wonen en onderwijs volgen kunnen deelnemen. De dataverzameling loopt van oktober 2026 tot en met najaar 2027. In totaal zullen ongeveer 1.500 kinderen deelnemen aan dit onderzoek.

Vrijwillige deelname

Deze brief biedt de nodige toelichting om over deelname van uw kind te kunnen beslissen. Neem gerust de tijd om deze informatie aandachtig door te lezen. Deelname aan dit onderzoek is volledig vrijwillig. U beslist zelf of uw kind deelneemt. Ook uw kind mag zelf aangeven of het wil meedoen. U en uw kind kunnen op elk moment besluiten te stoppen, zonder opgaaf van reden. Dit heeft geen gevolgen voor uw kind of voor eventuele begeleiding die uw kind ontvangt op school of elders.

Hoe verloopt het onderzoek?

Wanneer u toestemming geeft voor deelname, plannen we samen een geschikt moment voor de afname. Het onderzoek kan plaatsvinden:

- thuis op een rustige plek;
- op school;
- of op een andere geschikte locatie.

Om ervoor te zorgen dat uw kind zich goed kan concentreren, wordt het onderzoek individueel afgenomen. Tijdens de afname begeleidt een getrainde testleider uw kind. De testleider maakt gebruik van een laptop en uw kind maakt de opdrachten op een tablet. De duur van de eerste afname hangt af van de leeftijd van uw kind en bedraagt ongeveer 1½ tot 2½ uur, inclusief pauzes. Indien nodig worden voldoende rustmomenten ingepland.

Als u wilt dat uw kind deelneemt, vragen wij u het online toestemmingsformulier in te vullen via:

https://maastrichtuniversity.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_b3gE3NQfFP4o82G

Kinderen van 12 jaar en ouder vragen wij daarnaast zelf toestemming te geven voor deelname aan het eerste onderzoeksmoment. Dit is wettelijk verplicht. Als uw kind op een tweede onderzoeksmoment mag deelnemen, wordt u dan vooraf opnieuw om toestemming voor deelname gevraagd.

Risico's en belasting

Er zijn geen bekende risico's verbonden aan deelname aan dit onderzoek. De opdrachten lijken op activiteiten die kinderen ook op school tegenkomen. Sommige kinderen kunnen de afname als vermoeiend ervaren doordat zij gedurende langere tijd geconcentreerd bezig zijn. Daarom worden voldoende pauzes en rustmomenten ingepland.

Vergoeding

Als bedankje voor deelname ontvangt uw kind een waardebon. Voor elk onderzoeksmoment ontvangt uw kind een waardebon ter waarde van €15. Bij deelname aan beide onderzoeksmomenten ontvangt uw kind dus in totaal €30 aan waardebonnen. Er zijn geen verdere vergoedingen verbonden aan deelname aan dit onderzoek.

Belangrijke informatie over resultaten

De RAKIT-3 bevindt zich nog in de ontwikkel- en onderzoeksfase. Daarom ontvangen ouders geen individueel testverslag, geen individuele testuitslagen en geen inhoudelijke terugkoppeling van de prestaties van hun kind. De afname is uitsluitend bedoeld voor onderzoeksdoeleinden en niet voor diagnostiek of individuele beoordeling. Ook worden geen algemene onderzoeksresultaten actief teruggekoppeld aan deelnemers.

Privacy

Uw persoonsgegevens en de onderzoeksgegevens van uw kind worden strikt vertrouwelijk behandeld. Voor dit onderzoek verzamelen we de volgende gegevens:

- Persoonsgegevens/contactgegevens: naam en (eventuele) contactgegevens van ouder(s)/verzorger(s), naam en geboortedatum van uw kind (voor toestemming en planning).
- Achtergrondgegevens: in welke klas uw kind zit (bijvoorbeeld groep 4), het schooltype, de thuistaal, de nationaliteit en het geboorteland van uw kind, hoe lang uw kind in Nederland woont, hoeveel jaar uw kind al in Nederland onderwijs volgt, hoeveel ervaring uw kind met digitale middelen heeft, het geboorteland en het opleidingsniveau van ouders, de woonplaats van uw gezin en eventuele relevante diagnoses van uw kind. Deze gegevens zijn nodig om na te gaan of de onderzoeksgroep een goede afspiegeling vormt van kinderen in Nederland.
- Aanvullende gegevens (indien van toepassing): als er eerder bij uw kind een onderzoek naar de cognitieve ontwikkeling (intelligentietest) is uitgevoerd, vragen wij u, als u hiervoor toestemming geeft, om de resultaten van dit onderzoek met ons te delen.
- RAKIT-3 gegevens: antwoorden van uw kind op de opdrachten, waaronder bijvoorbeeld gegeven antwoorden en reactietijden.

Alle onderzoeksdata worden vertrouwelijk verwerkt en uitsluitend gebruikt in het kader van het beschreven onderzoek. De persoonsgegevens van uw kind worden gecodeerd. Dit betekent dat de onderzoeksgegevens niet direct naar uw kind te herleiden zijn. Alleen met behulp van een coderingssleutel kunnen de gegevens aan uw kind worden gekoppeld. Deze coderingssleutel wordt veilig bewaard en is alleen toegankelijk voor de betrokken onderzoekers. Onderzoeksresultaten worden uitsluitend op groepsniveau gerapporteerd en zijn niet te herleiden tot individuele kinderen.

Privacyverklaring

U kunt uw toestemming voor het gebruik van uw persoonsgegevens, of die van uw kind, op elk moment intrekken. In dat geval zullen deze worden verwijderd indien mogelijk.

Meer informatie over privacy kunt u krijgen bij de verantwoordelijk onderzoeker (zie hieronder), op de website www.maastrichtuniversity.nl/fpn/ercpn onder "Additional information", of bij de Functionaris Gegevensverwerking van de Universiteit Maastricht via FG@Maastrichtuniversity.nl.

Verantwoordelijkheden en contactgegevens

Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met BSL Media & Learning. BSL is de uitgever van het instrument en eindverantwoordelijk voor de projectmatige uitvoering van de instrumentontwikkeling. De betrokken onderzoekers zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het instrument en de wetenschappelijke begeleiding van het onderzoek. De Kinderacademie Groningen voert het onderzoek uit. Voor vragen over de inhoud van het instrument kunt u contact opnemen met de verantwoordelijke onderzoeker van de Universiteit Maastricht (pm.hurks@maastrichtuniversity.nl). Voor overige vragen of meer informatie over de uitvoering van het project kunt u contact opnemen met De Kinderacademie Groningen (rakit3@dekinderacademie.com).

Met vriendelijke groet,

Namens het projectteam,

Prof. Petra Hurks (verantwoordelijk onderzoeker Universiteit Maastricht)

Prof. Wilma Resing

Prof. Marieke Timmerman

Het onderzoek is beoordeeld en goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie van de Universiteit Maastricht (kenmerk: xxx).